

Teaching Guide						
Identifying Data				2018/19		
Subject (*)	Religion, Culture and Values		Code	652G02043		
Study programme	Grao en Educación Primaria					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Graduate	2nd four-month period	Fourth	Optional	4.5		
Language	Spanish/Galician					
Teaching method	Face-to-face					
Prerequisites						
Department	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación					
Coordinador	Casás Salgado, Rafael Carlos	E-mail	rafael.casas@udc.es			
Lecturers	Casás Salgado, Rafael Carlos	E-mail	rafael.casas@udc.es			
Web						
General description	<p>Esta asignatura ofrecece como optativa a todos los alumnos del Grao en Educación Primaria, para que puedan adquirir una formación verdaderamente integral en todas las dimensiones de la persona; ya que la dimensión espiritual y religiosa es imprescindible para comprenderlo en nuestro mundo (aunque sea como hecho cultural).</p> <p>En esta materia, los alumnos podrán conocer mejor el hecho religioso en general, las principales religiones en particular y el cristianismo de modo especial. También, se acercarán a los valores ético-cívicos que promueve el cristianismo, estudiarán las razones por las que el ordenamiento jurídico defiende el derecho a la educación religiosa en la escuela, y trabajarán el currículum académico de "Religión y Moral Católica". Finalmente, harán un acercamiento a la Biblia y a la historia de la Iglesia.</p> <p>Recordamos que en esta Facultad de Ciencias de la Educación se imparte el posgrado, título propio de la UDC, "Curso de Especialización en Didáctica Escolar de Teología Católica" (DETECA). Este posgrado "DETECA", sumado a la materia de "Religión, Cultura y Valores", completan los créditos necesarios para solicitar la "Declaración Eclesiástica de Competencia Académica" (DECA) y poder ejercer como profesor de "Religión y Moral Católica" en Infantil y Primaria.</p>					

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A15	Conocer y abordar situaciones escolares en contextos multiculturales.
A23	Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de las lenguas audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible.
A36	Conocer el hecho religioso a lo largo de la historia y su relación con la cultura.
A37	Desarrollar y evaluar contenidos del currículum mediante recursos didácticos apropiados y promover las competencias correspondientes a los estudiantes.
A40	Formular y resolver problemas vinculados con la vida cotidiana.
B6	Comportarse con ética y responsabilidad social como ciudadano y como profesional.
B18	Compromiso ético para el ejercicio de las tareas docentes.
B19	Capacidad de adaptarse a nuevas situaciones en una sociedad cambiante y plural.
B20	Relación con diversos interlocutores sociales.
B21	CB1 - Que los estudiantes demuestren poseer y comprender conocimientos en una área de estudio que forma parte de la base de la educación secundaria general, y se adquiere en la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio.
B22	CB2 - Que los estudiantes saben aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de forma profesional y poseen las competencias que se adquieren a través de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio.
B23	CB3 - Que los estudiantes tienen la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyen una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética.
B24	CB4 - Que los estudiantes pueden transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado.

B25	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Learning outcomes			
Learning outcomes			Study programme competences
Adquirir coñecemento sobre a evolución do pensamento, as costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia. Coñecemento das relixións e a súa interacción na sociedade actual.		A23 A36 A37	B6 B18 C4 C7
Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.		A15	B18 B19 B21 C4 B25
Habilidades para representarse mentalmente, interpretar e comprender a realidade relixiosa, organizar e autorregular o seu coñecemento e a acción sobre dita realidade dotándoo de coherencia.		A40	B6 B18 B19 B20 B22 C4 B23 B24 C7

Contents	
Topic	Sub-topic
Módulo 0. A materia de "Relixión, Cultura e Valores" nunha educación integral.	0.0. Presentación da materia. 0.1. Mapa conceptual do constructo Relixión-Cultura-Valores. 0.2. Dimensíons do compromiso cristián.
Módulo 1. Estudo do feito relixioso nas súas dimensíóns histórica e antropolóxica.	1.1. A procura do sentido da vida. 1.2. As grandes preguntas. 1.3. Panorama de respostas. 1.4. A resposta compartida das relixións. 1.5. Conceptos clave.
Módulo 2. Estudo dos grandes sistemas relixiosos más presentes na poboación mundial actual.	2.1. As relixións tradicionais ou primitivas. 2.2. Hinduísmo e Budismo. 2.3. As relixións monoteístas.
Módulo 3. Relixións e sociedade. A secularización do occidente cristián. O renacer do feito relixioso. Novos movementos relixiosos e sectas.	3.1. As orixes da Igrexa e a súa relación co mundo romano. 3.2. A Igrexa na época de cristiandade. 3.3. A Igrexa na idade moderna. 3.4. A secularización de occidente no mundo contemporáneo. 3.5. A nova evanxelización como renacer do feito relixioso hoxe. 3.6. Novas formas de relixiosidade ó noso redor. 3.7. Arte e relixión.
Módulo 4. O feito relixioso cristián, a súa singularidade específica, e os valores cívicos, éticos e culturais que conleva.	4.1. As dimensíons da moral. 4.2. A doutrinas filosófico-éticas e os dereitos humanos. 4.3. A conciencia. A ética de mínimos e a ética de máximos. 4.4. A vocación, os valores e a moral persoal. 4.5. A bioética e a moral social.

Módulo 5. O encontro entre as relixións; diálogo interreligioso e ecumenismo. As relixións e a paz.	5.1. O diálogo interreligioso. 5.2. O ecumenismo. 5.3. As confesións cristiás. 5.4. Esforzos actuais pola unidade e a paz: organismos, accións concretas,...
Módulo 6. Valor humanizador do relixioso, aplicado especialmente á educación e á escola.	6.1. O dereito á educación relixiosa e moral dacordo coas propias conviccións. 6.2. O currículo de "Relixión e Moral Católica" na etapa correspondente.
Módulo 7. Iniciación ó coñecemento da Biblia, en especial o Novo Testamento. Estudo histórico-crítico dos evanxeos canónicos.	7.1. Conceptos básicos sobre a Biblia e o pobo de Israel. 7.2. Niveis de acceso ó texto bíblico. 7.3. O Antigo Testamento. 7.4. O Novo Testamento. Os evanxeos.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A15 A36 A37 A40 B6 B18 B21 B25	16	32	48
Collaborative learning	A23 B19 B20 B22 B23 B24 C4 C7	15	15	30
Supervised projects	A23 B19 B20 B22 B23 B24 C4 C7	2	19	21
Objective test	A15 A36 A37 A40 B6 B18 B21 B25	2	10.5	12.5
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Sesións expositivas: exposición oral do profesor, complementada con diapositivas, esquemas escritos e montaxes audiovisuais. Estas explicacións teóricas desenvolven os contidos conceptuais que conforman a estrutura de cada tema.
Collaborative learning	Sesións interactivas: os alumnos, distribuídos en grupos de 5 a 9 integrantes, traballan colaborativamente sobre a resolución de exercicios prácticos, presentados polo profesor. Estes exercicios prácticos desenvolven os contidos procedimentais que complementan os contidos conceptuais das sesións maxistrais. Esta é a primeira forma de avaliación.
Supervised projects	Os alumnos, que desexen avaliarse por este medio, poderán optar por unha das seguintes modalidades de traballo: recensionar unha monografía, estudar unha característica dunha relixión, desenvolver unha proposta didáctica.
Objective test	Os alumnos, que non teñan participado nos exercicios de aprendizaxe colaborativa nin realicen o traballo tutelado, deberán presentarse a esta proba final de avaliación. Consistirá en 20 preguntas de resposta breve, que recollen todos los bloques de contidos da materia.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects	O profesor manterá dous encontros obligatorios cos alumnos que escollan esta modalidade de avaliación. O primeiro será para explicar e esolle-lo contido do traballo. O segundo servirá para facer un seguimento da evolución do traballo. A partir destes dous encontros obligados, o alumno poderá solicitar máis sesións de titoría co profesor. Ademais, esta é a modalidade de avaliación máis aconseillable para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification

Collaborative learning	A23 B19 B20 B22 B23 B24 C4 C7	A media ponderada da nota de tódolos exercicios prácticos representa a primeira forma de cualificación.	33
Supervised projects	A23 B19 B20 B22 B23 B24 C4 C7	A nota do trabalho representa a segunda forma de avaliación.	33
Objective test	A15 A36 A37 A40 B6 B18 B21 B25	A nota do exame representa a terceira forma da avaliación.	34

Assessment comments

Pódese concorrer a unha ou varias modalidades de avaliación.

A modalidade de trabalho tutelado é a máis aconsellable para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia.

A nota final da materia será a más alta das modalidades escollidas.

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none"> - Luis González-Carvajal (2016). Esta es nuestra fe. Teología para universitarios. Sal Terrae - Juan Martín Velasco (2006). Introducción a la Fenomenología de la Religión. Trotta - Conferencia Episcopal Española (2015). Currículo del Área de Religión y Moral Católica. http://www.conferenciaepiscopal.es/curriculo-de-religion - Conferencia Episcopal Española (2012). Sagrada Biblia. BAC - Philippe Gruson (2009). Para leer el Antiguo Testamento. Verbo Divino - Étienne Charpentier (1990). Para leer el Nuevo Testamento. Verbo Divino - Jean Comby (2007). Para leer la Historia de la Iglesia. Verbo Divino <p>
</p>
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

A asignatura de RELIXIÓN, CULTURA E VALORES require do alumno os coñecementos básicos da materia de "Relixión e Moral Católica", adquiridos no nivel de Secundaria e Bacharelato. Sen estas competencias previas non será imposible, pero si moi difícil, superar satisfactoriamente esta asignatura.

Á luz da recente encíclica do papa Francisco "Laudato'Si", sobre o coidado da casa común, recomendamos:

- ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais, profesionais,...
- envíalaos traballos telemáticamente e, de non ser posible, imprimilos a dobre cara, en papel reciclado, sen portadas plásticas,...
- facer un uso sostible dos recursos, para previr impactos negativos sobre o medio natural,...

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.